

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

ПРІОРИТЕТНІСТЬ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

д.е.н., доцент **Гриценко Л.Л.**

Сумський державний університет (Україна)

Обмеженість фінансових ресурсів, які акумульовані в державному бюджеті на потреби інвестиційної діяльності, обумовлює необхідність дослідження пріоритетності фінансування інвестиційних проєктів. Дефіцитність державного бюджету та значний обсяг зовнішніх запозичень не дозволяють державі проводити інвестиційну діяльність, виходячи з наявних проблем у країні та принципу всестороннього фінансування різних галузей економіки. Враховуючи це, в нинішніх умовах політика країни повинна бути направлена на вкладання коштів у найбільш пріоритетні напрямки економіки, які забезпечують як економічний, так і соціальний ефект та підтримка яких у даний період часу створює основу подальшого поступального розвитку інших галузей держави.

Управління інвестиційними ресурсами в умовах взаємодії держави та бізнесу передбачає прийняття рішень щодо розподілу обмежених спільних фондів інвестиційних ресурсів приватних партнерів та держави з врахуванням інтересів всіх сторін, задіяних у такій співпраці. При цьому: повне бюджетне фінансування інфраструктурного проєкту програми державно-приватного партнерства можливе лише у випадку повної відповідності даного проєкту пріоритетам державної інвестиційної політики; для тих проєктів, які не повністю відповідають встановленим пріоритетам, існує можливість їх часткового фінансування за рахунок бюджетних коштів поряд з інвестуванням другої частини тими приватними партнерами, які отримують певний економічний ефект від реалізації даного проєкту. Як критерій максимальної частки бюджетного фінансування інфраструктурних проєктів у системі державно-приватного партнерства пропонується використовувати коефіцієнти відповідності проєктів пріоритетам державної інвестиційної політики.

Зауважимо, що при реалізації державної інвестиційної політики в Україні на засадах програмно-цільового підходу необхідно особливу увагу приділяти формуванню взаємоузгодженої системи пріоритетів, що дозволяють визначити ті напрямки вкладення ресурсів держави та бізнесу, підтримка яких в даний період створює найкращі умови для соціально-економічного зростання. При цьому важливою проблемою є обґрунтування оптимальної кількості пріоритетів державного інвестування, яка б, з одного боку – дозволила вирішити найбільш нагальні питання соціально-економічного розвитку країни, а з іншого боку – відповідала обмеженому обсягу

акумульованих ресурсів. На нашу думку, її розв'язання може бути досягнуто на основі диференціації пріоритетів державної інвестиційної політики на основні та додаткові.

Основні пріоритети – базові завдання, які державні органи влади та бізнес намагаються досягти в першу чергу, реалізуючи інфраструктурні інвестиційні проекти в залежності від галузевої специфіки. Поняття додаткових пріоритетів вводиться з позиції розподілу обмежених фінансових ресурсів держави як комплекс завдань, які можуть бути вирішені за допомогою спільної реалізації проектів, але виділення бюджетних коштів на їх фінансування здійснюється лише за умови повного забезпечення фінансових потреб в частині реалізації основних пріоритетів.

За результатами встановлення основних і додаткових пріоритетів створюється інформаційна база розрахунку загальної кількості пріоритетів. Сума пріоритетів хоча і виступає кількісною оцінкою пріоритетності державного фінансування інвестиційних проектів, але не є достатньо інформативною величиною в межах аналізу забезпечення інвестиційними ресурсами кожного із виділених напрямків державного інвестування.

В той же час слід зазначити, що фінансування проектів в рамках державно-приватного партнерства відбувається на паритетних засадах. Реалізація інфраструктурних інвестиційних проектів здійснюється за кошти держави і приватного бізнесу, акумульованих у певних пропорціях. При цьому держава має у своєму розпорядженні відповідну кількість фінансових ресурсів, щоб профінансувати свою частку у реалізації проектів в тій чи іншій галузі. Тому доцільно розраховувати такий показник як частка інвестиційних ресурсів для забезпечення інвестиційних проектів коштами державного фінансування. На основі даного показника можуть прийматися управлінські рішення при виборі галузевих пріоритетів; ранжуванні проектів у межах окремої інвестиційної програми; розподілі ресурсів місцевого бюджету між підприємствами, що вимагають фінансової підтримки; окресленні кола загальнонаціональних програм розвитку, що можуть бути реалізовані за наявності достатньої кількості альтернатив.

Отже, з метою подолання об'єктивних обмежень щодо обсягів державних інвестиційних ресурсів, які можуть бути спрямовані на вирішення пріоритетних завдань інвестиційного розвитку національної економіки, запропоновано розраховувати оптимальну частку інвестиційних ресурсів, що має бути використана на фінансування певного пріоритетного напрямку інвестування (проекту, виду економічної діяльності, галузі тощо). Концептуальні засади врахування основних та додаткових пріоритетів при державному інвестуванні, а також їх ресурсного забезпечення можуть бути застосовані для побудови економетричної моделі розподілу державних інвестиційних ресурсів між галузями національної економіки України.